

تکلیف خانواده

از منظر حقوق و اخلاق

عباس علی آخند

www.ketab.ir

سرشناسی: ۱۳۸۱ -

عنوان و نام پدیدآور: تحکیم خانواده از منظر حقوق و اخلاق، عملی اختری
مشخصات نشر: مشهد: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۸۴ ص.

فروست: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۷۵۵

شابک: ۵-۳۲۵۴-۲-۹۶۲-

وضعیت فهرست‌نویسی: جی‌ا

یادداشت: کتابنامه، ص: ۳۸۵ - ۳۸۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: خانواده‌ها -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Islam -- Religious aspects -- Families

موضوع: زنانی (اسلام)

موضوع: Islam -- Religious aspects -- Marriage

موضوع: زنان در اسلام

موضوع: Women in Islam

موضوع: روابط زن و مرد -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Islam -- Religious aspects -- Man-woman relationships

موضوع: حقوق خانواده -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Islam -- Religious aspects -- Domestic relations

شناسه افزوده: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

شناسه افزوده: Behnashr (Astan Quds Razavi Publications)

رده‌بندی کنگره: BP۲۲۰/۱۷

رده‌بندی دیویی: ۳۹۷/۴۸۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۶۰۰۴۶۷

به نشر
انتشارات آستان قدس رضوی

۲۷۵۵

کیه خانواده از منظر حقوق و اخلاق

عباسعلی اختری

مدیر هنری | کاظم طلائی

طراح جلد | سعید سلیمی

صفحه‌آرایی | علیرضا پوراکبری

چاپ | اول ۱۳۹۹

تعداد نسخه ۵۰۰

قلمرو

چاپ | مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

شابک | ۹۷۸-۶۰۲-۳۲۵۴-۵

حق چاپ محفوظ است
به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

قیمت | ۳۵۰,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی | مشهد، بلوار سجاد، خیابان میلاد ص.پ. ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹

تلفن و دورنگار | ۳۷۶۵۲۰۰۸

دفتر تهران | تلفن و دورنگار | ۸۸۹۶۰۴۶۶

نشانی اینترنتی | www.behnashr.com پست الکترونیکی | publishing@behnashr.com

فهرست

۱۲۳		۶۷
۱۲۲		۵۷۱
۱۲۶		مقدمه
۱۰	 خواسته‌ها!	۷۷
۱۲	 در میدان جهاد نفس	۶۷
۱۳	 مدال رضای دوست	۱۰۱
۱۴	 ویرانگران خانواده و سند ۲۰۳۰	۱۸۱
۱۳۵	 بخش اول آگاهی‌ها و شناخت‌های قبل از ازدواج	۱۳۵
۲۲	 آشنه‌ها و طرح‌ها	۵۹
۲۴	 ۱. ضرورت دانش و آگاهی	۶۶
۲۷	 زن قهر از اسلام	۵۶
۳۲	 زن در ایران قبل از اسلام	۹۶
۳۴	 دیدگاه اسلام نسبت به زن	۵۵۱
۳۹	 تجرد، نقصان طبیعی انسان	۲۵۱
۴۱	 ضرر و زیان انسان سحر	۶۵۱
۴۳	 برگزیدگان و محبت به زن	۹۵۱
۴۵	 ضرورت پاسخگویی به غرایز زنانه جنسی	۹۵۱
۵۰	 اهمیت شوهر در زندگی زن	۸۵۱
۵۱	 سند ۲۰۳۰ و تلاش برخلاف علم	۵۱۱
۵۳	 پاسخ علم، به سند ۲۰۳۰	۱۱۱
۵۱	 بعضی از امور ذوقی	۶۱۱
۵۹	 توهم ایراد و پاسخ آن	۶۱۱
۶۳	 ۲. فلسفه اصلی ازدواج و دستاوردهای آن	۹۱۱
۶۶	 غفلت ناروا	۷۱۱
۶۷	 تأکید امام حسن عسکری علیه السلام به داشتن فرزند	۶۱۱
۶۹	 ازدواج و حفظ جامعه	۱۶۱

۷۳	گناه و پیامدهای آن بر انسان
۷۵	تأثیر ازدواج در عبادات
۷۶	ازدواج و جلب روزی
۷۷	ازدواج و رونق اقتصادی
۷۹	۳. خانواده در اسلام و تخریب‌های سند ۲۰۳۰
۸۱	سند ۲۰۳۰ و انسان‌های ایزاری
۸۴	عنایت‌های خداوندی
۸۵	بانوان نمونه تاریخ
۹۰	تجلیل پیغمبر ﷺ از فاطمه بنت اسد
۹۳	۴. گزینش عاقلانه و تحکیم خانواده
۹۵	بره معرفتی
۹۶	همسران هم‌شان
۱۰۰	نقش دعا در ازدواج
۱۰۲	رهنمود از زبان
۱۰۳	پاره‌ای از صفات ناپسند زنان
۱۰۶	بهترین زنان - رسالت معصومین
۱۰۶	زنان اهل بهشت
۱۰۸	پاره‌ای از صفات ناپسند زنان
۱۱۰	زنان پاک و بی‌آلایش
۱۱۱	توصیه حضرت علی علیه السلام درباره زنان
۱۱۳	شوهران شایسته
۱۱۴	بعضی از صفات ناپسند مردان
۱۱۶	۵. تقدیس ارکان خانواده و برکات آن
۱۱۷	مقام ارجمند پدر
۱۱۹	برکات فرزند صالح
۱۲۱	برکات دختران صالحه

۱۲۳.....	مقام مادر و وظیفهٔ خطیر مادری
۱۲۴.....	سفارش پیغمبر (ص) به بانوان
۱۲۶.....	۶. احترام به حقوق و تحکیم خانواده
۱۲۹.....	سازندهٔ بهترین جامعه در مقابل بدترین ها
۱۳۰.....	در مرگ پدر هم بیرون نرفت
۱۳۱.....	حقوق زن در نظام خانواده
۱۳۳.....	ارج نهادن به زن
۱۳۵.....	حقیقت، تغییرناپذیر است
۱۳۸.....	۱۰. سی حقوق طبیعی و خانوادگی
۱۴۱.....	نظایر کسان علم و دین
۱۴۳.....	بانوان: خانواده بر پایه مودت و رحمت
۱۴۵.....	بیزدوشان در ازدواج به موافقت پدر
۱۴۸.....	مرد بندهٔ شهوات است و زن اسیر محبت
۱۵۱.....	ارج نهادن به مقام زن اسلام
۱۵۴.....	زیربنای احکام اسلام

بخش دوم | بایدها و شایدهای بعد از ازدواج

۱۵۸.....	بردیاری مرد و زن نسبت به یکدیگر
۱۵۹.....	محبت در زندگی و تفریحات عبادت گونه
۱۶۱.....	احترام و نیکی و احسان به زن
۱۶۳.....	ارزش کمک به همسر در خانه
۱۶۴.....	نیازمندی های روح و روان زن
۱۶۶.....	احترام به حقوق مرد
۱۷۰.....	پاسخ مثبت زن به عشق و علاقه شوهر
۱۷۳.....	زن، گاهی گنج و غنیمت است
۱۷۴.....	خاطره ای از گفتمان محبت
۱۷۷.....	اولین گام دگرگونی

۱۸۰.....	ضرورت علاقه زن و شوهر نسبت به یکدیگر
۱۸۴.....	زن بی سیاست در شوهرداری
۱۸۶.....	سوء استفاده زن از علاقه مرد
۱۹۰.....	نکوهش تحمیل بر شوهر
۱۹۲.....	فضیلت گذشت در زندگی مشترک
۱۹۳.....	گناه آزار و اذیت متقابل زن و شوهر
۱۹۶.....	بدترین مردان در بیان پیغمبر (ص)
۱۹۷.....	گناه اذیت و آزار زن
۱۹۸.....	آزار دادن زن، به جهت ندادن مهریه
۱۹۹.....	تزامم حقوق شوهر و فرزندان
۲۰۳.....	آسیب های خانواده
۲۰۶.....	آسیب ناشایمان راستین و بیان آسیب ها
۲۰۸.....	برخورد از آسیب ها در سخنان معصومان (ع)
۲۰۹.....	طوفان هوار هوس بر چراغ عقل
۲۱۱.....	آسیب لذت منی
۲۱۲.....	آسیب خیانت بر خانواده و جامعه
۲۱۴.....	فرصت جویی جریان استکبار
۲۱۵.....	آسیب نگاه های حرام و پیگیری سلام
۲۱۹.....	قرآن و پیش گیری از خطر
۲۲۲.....	محدودیت نگاه حتی برای محرم ها
۲۲۴.....	مهم ترین نماد زیبایی زن و احتیاط لازم
۲۲۵.....	خطر عضو ناسپاس
۲۲۸.....	قدردانی از نعمت چشم
۲۲۹.....	نگاه های حرام و مجازات آن
۲۳۰.....	پاداش چشم پوشی از حرام
۲۳۲.....	رهنمود امیرمؤمنان علی (ع)

۲۳۳.....	پاسخ عشق به فضل خدا
۲۳۵.....	مسافرکش سالم
۲۳۵.....	مرحله دیگری از لغزش
۲۳۸.....	آزادی زن در بیرون از خانه و پیامد آن
۲۳۹.....	قضه‌های غصه‌دار
۲۴۱.....	کیفرزمینه‌سازان گناه
۲۴۵.....	حرمت دست دادن به نامحرم
۲۴۶.....	غیبت، روا و ناروا
۲۵۱.....	ریشه همه آسیب‌ها، «نشوز»
۲۵۲.....	علاقه با «نشوز»
۲۵۴.....	علاقه با قبیاحت در زندگی اجتماعی
۲۵۸.....	علائم نشوز بر حر دبا آن
۲۶۱.....	مراحل برخورد با نشوز زن
۲۶۹.....	مصاحبه با زن ناشزه
۲۷۲.....	غوغای غرب‌زدگان در مقابل حکم خدا
۲۷۴.....	فهرست آیات و روایات
۲۸۲.....	فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

خواسته‌ها!

موفقیت در هرکاری بستگی دارد که شخص از اول هدف را که همان خواسته است، مشخص کند. در صورتی که هدف و خواسته‌هایمان را درست در نظر نگیریم و از حالت ابهام و تاریکی درآمد، آن وقت می‌توانیم به دنبال راه‌های رسیدن به آن هدف و خواسته بگردیم! به طور یقین، در نگاه فرشتان برای رسیدن به هر خواسته‌ای راهی وجود دارد که اگر از راه رسیدن ندام نشود، موفقیت به دست نمی‌آید. امام حسین (ع) فرمود: «هرکس خواهد از راه گناه و معصیت خدا به خواسته‌ای برسد، بیشتر از خواسته‌ای که می‌ماند.»

قرآن کریم طی رهنمود خوبی می‌فرماید:

«هرکس پاک و پارسا باشد و برای خدا تلاش ورزد، خدا برای او راه برون رفت از مشکل را فراهم می‌کند و از راهی که خود گمان ندارد، روزی اش می‌دهد، و هرکس بر خدا توکل نماید، خدا او را کفایت می‌کند...»^۱

۱. سوره طلاق (۶۵)، آیات ۲-۳.

در بحث تحکیم خانواده، قبل از هر چیز، لازم است مشخص کنیم؛ چگونه خانواده‌ای مورد نظر است؟ خانواده‌ای که به قول پیغمبر ﷺ دستاورد آن کسانی هستند که زمین را با شعار توحید «لا اله الا الله» بُرمی‌کنند؟ یا خانواده‌ای که نتایج آن، زمین را از کفرو شرک آلوده می‌سازد؟

با توجه به این دو فرهنگ اسلام، چندگونه خانواده تعریف شده است^۱، ما به کدام یک از آن‌ها می‌اندیشیم؟

بعضی از عوامل موجب تحکیم خانواده، و پاره‌ای نیز با استحکام خانواده در تضاد است. باید بهش و رضایت به عوامل تزلزل خانواده، نمی‌توان به خانواده‌ای پایدار رسید!

در رابطه با خانواده، دو جریان متقابل و ضد یکدیگر، وجود دارد: یک جریان به سلامت و ارزش خانواده می‌انداخت؛ و جریان دیگر، برای خانواده و سلامت آن ارزشی قائل نیست. نتیجه‌اش این است که راه و روش این دو، باهم متفاوت است. باید بنگریم که هدف ما کدام یک از آنان می‌باشد؟

پس تعارفات و رودربایستی‌ها را کنار بگذاریم، و اول و قبل از هر بحث و گفتگو، پاسخ این پرسش را روشن کنیم که؛ آیا خشنودی خدا را خواهیم یا نه؟

۱. رک: همین نوشتار، ذیل عنوان «ضرورت دانش و آگاهی».

یعنی: در نوع زندگی خود، دوست داریم که از خدا و پیغمبر و امامان که برترین مربیان هستند، رهنمود بگیریم؟
یا ما هنوز بر سر این دوراهی، حیران مانده‌ایم که رضای خدا را جلب کنیم یا رضای نفس خویش را؟!

اگر هدف دوم مورد نظر باشد، ما هنوز از بت نفس خویش خلاص نشده‌ایم و اطاعت طاغوت درونی نفس را کنار نگذاشته‌ایم، در سورتی که خدای حکیم اعلام فرموده: هر کس به طاغوت کافر شود و دست امر ایمان شود، او دستگیره محکمی را گرفته که سقوط نمی‌کند!

در میدان جهاد نفس

البته، مبارزه با خواسته‌های انسانی و تمایلات شخصی و مقدم داشتن رضامندی خدای مهربان، همان کار بزرگی است که پیغمبر ﷺ فرمود: «أَفْضَلُ الْجِهَادِ أَنْ يُجَاهَا رَجُلٌ نَفْسَهُ وَ هَوَاهُ»^۱ برترین جهاد این است که انسان با هوای نفس خویش مبارزه کند. بدیهی است که به تناسب سختی‌اش، پاداش خود را نیز دارد. پیغمبر خدا ﷺ فرمود: «در روز قیامت که هیچ پناهگاهی به طور معمولی نیست، سه دسته از مردم در سایه عرش پروردگار آرامند؛

۱. نهج الفصاحه، ابوالقاسم پاینده، ص ۷۶، شماره ۳۹۷.